

Bibliografisten tietueiden konversiosäännöt YSAsta ja Allärsistä YSOon

Kansalliskirjasto, Kirjastoverkkopalvelut

Jarmo Saarikko, Alex Kourijoki, Mikko Lappalainen, Ulla Ikäheimo, Mirja Anttila, Okko Vainonen

Muutokset:

- v1.01 2019-04-09: Lisätty käsittelysääntö kenttä 648 1. indikaattorin arvolle 1.
 - v1.02 2019-04-17: Lisätty käsittelysääntö kenttä 650 - kun termiä ei löydy sanastosta, mutta termi löytyy sulkuarkenteellisena muotona
 - v1.03 2019-05-02: Muutettu luku 1.1 Konversion kohdistuminen. Näiden sääntöjen mukaan käsitellään kaikki muut kuin musiikki- ja elokuva-aineistot (kirjallisuus, äänikirjat, kartat, pelit, konsolipelit, jne jne)
 - v1.04 2019-05-08: Muutettu luku 1.3 ja 1.4 Melindassa talletetaan yso- ja slm-käsitteiden termit alkuperäisen termin kielellä
 - v1.05 2019-05-22: Lisätty lukuun 1.1 huomautus \$0 osakentän poistamisesta
 - v2.00 2019-05-23: Sääntöihin yhdistetty musiikki- ja elokuva-aineistojen konversiosäännöt. 884 kentän tulostus poistettu.
 - v2.01 2019-05-24: lisätty virhekoodi 9. Täydennetty kohtaan 1.2 maininta musa ja cilla sanastojen kuulumisesta konversion piiriin.
-

1 Käsiteltävä aineisto

1.1 Johdanto

Musiikki- ja elokuva-aineistojen konversiosäännöt on laadittu erillisessä valmisteluryhmässä, joka kokoontui 4 kertaa 18.4.2019 - 2.5.2019. Ryhmässä käsiteltiin kaunokin genre- ja paikka-termien konvertoimista tämän konversion yhteydessä. Projektiryhmä totesi, ettei kaunokki-ketjuja oteta käsittelyyn, sillä samalla pitäisi käsitellä koko ketjun kaikki osat, muuten tietueisiin jäisi vaillinaisia ja rikkinäisiä ketjuja (esim. ketju ilman \$a osakenttää).

1.2 Konversion kohdistuminen

- Tämä konversiosääntö kohdistuu kaikkiin teksti- ja fiktioaineistoihin, karttoihin sekä elokuva- sekä musiikkiaineistoihin

Elokuva-aineistojen tunnistaminen

- Leader g liikkuva kuva
- 007/00 (v) videotallenne

Musiikkiaineistojen tunnistaminen

- Musiikkiaineisto aineistotyytit tunnustetaan Leader/06-kentän seuraavista arvoista:
 - c - Nuottijulkaisu
 - d - Nuottikäsikirjoitus
 - j - Musiikkiäänite
- Jos musiikkiaineiston 650 kentässä on soitin (seko-termi) niin se pitäisi seko-konversiossa siirtää soitinkokoonpanot-kenttään Mikäli soitimen nimen perässä on sulussa lukumäärä, niin se lisätään soitinkentän perään \$n osakenttään. Saman kentän kaikki soittimet vedään samaan 382 kenttään. Esimerkki 382 ## \$a <soitin> \$n <lkm> \$a <soitin> \$n <lkm> \$2 seko

Kaunokirjallisen aineiston tunnistaminen

- Kaunokirjallinen aineisto vaatima käsittely:
 - leader/06 on a tai t JA leader/07 ei ole b, i eikä s
 - Kenttä 008/33 - Kirjallisuuslaji ei ole 0 eikä u (painetut ja e-kirjat)
 - leader/06 on i
 - Kenttä 008/30-31 - Kirjallisuuslaji on d, f tai p (äänikirjat)

- Konsolipelien tunnistaminen
 - **Leader/06** on **m** JA kenttä **008/26** on **g** (eli peli)
 - SLM sanastoon kuuluvat termit siirretään 650 \$v-osakentästä 655:een
- Lautapelien tunnistaminen
 - **leader/06** on **r** JA **008/33** on **g**
 - SLM sanastoon kuuluvat termit siirretään 650 \$v-osakentästä 655:een

Käsitellään vain ysa ja allars

- Konvertoidaan vain tietueet, joiden \$2-osakentästä löytyy **ysa** tai **allars** tai sisällytettyjen **musa** ja **cilla** sanastojen termit.
 - joissain tapauksissa \$2-kenttään tunnus kirjoitettu väärin, joista osa on manuaalisesti korjattu Melindassa
 - PÄÄTÖS: Oletetaan, että aineisto on lähtökohtaisesti oikein koodattu, ei etsitä väärin kirjoitettuja tunnisteita
 - Mikäli \$0 osakentässä on ysa- tai allars-URI se poistuu konversion yhteydessä
- YSO-kentät, esim. jos on YSO-ketjuja, korjataanko ne?
 - PÄÄTÖ ei käsitellä YSO-kenttiä
 - Tällaiset korjataan normaalin tietokantasiivouksen yhteydessä
- SLM-termi - muoto vai aihe
 - Joissakin tapauksissa voidaan käyttää 008-kenttää apuna muototermien tunnistamisessa
 - 008 (BK) merkkipaikka 34 arvo on erittäin oleellinen ja paljon käytetty
 - **a**, niin 655 \$a kenttään voidaan tallettaa muistelmät <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s286>
 - **b** tai **c** niin 655 \$a kenttään elämäkerrat <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s1006>
 - 008 (BK) merkkipaikka 33 samaten
 - **d** - näytelmät <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s929>
 - **f** - romaanit <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s518>
 - **h** - huumori <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s1128>
 - **j** - novellit <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s27>
 - **p** - runot <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s1150>
 - **s** - puheet <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s775> tai esitelmät <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s313>

Korjaukset

- Konversio tuottaa konvertomattomista termeistä tarkistuslistaukset, joiden mukaan paikallisaineistoissa voi tehdä korjauksia

1.3 Poimituista tietueista käsiteltävät kentät

- Konvertoidaan vain seuraavat kentät 385, 567, 648, 650, 651, 655
- Konversiossa tuotetaan ja käsitellään seuraavia kenttiä: 257, 370, 382, 385, 388, 567, 648, 650, 651, 653, 655

Konversiossa siirretään ketjuissa olevia termejä muihin osakenttiin

- 257 (elokuvien tuotantomaa), ei ole RDA-ohjeessa.
- 370 (luontipaikka), 382 (esityskokoonpano), 385 (kohderyhmä), 388 (luomisaika)
- 648 (aika), 650 (aihe), 651 (paikka), 653 (kun termiä ei löydy sanastoista, tyyppi 2. indikaattorissa)
- 655 (lajityyppi/muoto)

1.4 Muunnosprosessi

- Luetaan koko tietue
- Tunnistetaan aineistotyyppi
- Kerätään konvertoitavien kenttien ysa/allars termejä vastaavien YSO-käsitteiden käytetyt termit ja URI:t
- Merkkijonojen vertailu ensin normalisoidulla muodolla
 - Jos löyty useita vastineita, haetaan ilman muunnoksia eli normalisoimatta
 - Jos termi ei löydy YSA:sta eikä Allärsistä eikä SLM:stä, termi kirjoitetaan kenttään 653## osakenttään \$a.
 - 653 kentän toisen indikaattorin arvo riippuu termin alkuperäisestä osakentästä.
 - 0 \$a tai \$x
 - 4 \$y
 - 5 \$z
 - 6 \$v
 - # muut osakentät
- Mikäli vastaava yso-käsite on poistettu käytöstä ja sille ei ole merkitty korvaajaa TAI sille on useita korvaajia, tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 650#4\$a, eli toinen indikaattori on "4" ja poistetaan \$2 osakenttä
 - Tuotetaan virhelokiin lista näistä kentistä, jossa MelindaID ja YSA-termi sekä virhekoodi NOT_ANALYZED
- Poistetaan tuplat - ei kahta identtistä kenttää
 - HUOM! Mikäli 653 kentässä on sama termi, jota ollaan siirtämässä 653:een niin, uusi kenttä korvaa vanhan, sillä siihen on toiseen indikaattoriin lisätty tieto termin tyypistä
- Tuotetaan yso- ja slm-termit MARC kenttiin suomeksi ja/tai ruotsiksi

- Melindassa talletetaan yso- ja slm-käsitteiden termit alkuperäisen termin kielellä
- Paikalliskannassa voidaan valita tuotettavaksi yksi tai molemmat kielet. Ohjelmassa tämän voi valita parametrina
- Tulostetaan koko tietue
 - Kenttä, indikaattori, indikaattori, termi, sanastotunnus, uri

1.4 Sanastojen ja termien järjestys tietueessa

- Kussakin kentässä sanastojen järjestys on 2. indikaattorin koodin mukainen numerojärjestys: 0, 2, 4, 7.
- Kun indikaattori on sama, niin sanastot listataan sanastokoodin mukaan aakkosjärjestyksessä.
- Poikkeuksena kun toinen indikaattori on 7,
 - Tulostetaan YSO kentät ensin. ja sitten muut sanastot aakkosjärjestyksessä.
 - Kentässä 655 tulostetaan ensin SLM-kentät vastaavalla tavalla kuin yso-kentät.
- Kunkin sanaston kohdalla alkuperäiset kentät tuotetaan ensin samassa järjestyksessä kuin ne ovat alunperinkin
- Konvertoidut uudet YSO- ja SLM-termit
 - tulostetaan siinä järjestyksessä kuin termejä käsitellään, jolloin samassa ketjussa olleet termit listataan lähekkäin.
 - Jos sama termi esiintyy useita kertoja, termi listataan siihen kohtaan, jossa se ensin esiintyi
 - Alkuperäiset yso- ja slm-termit listataan ensin
 - Kukin yso:n ja slm:n kieli listataan erikseen. Ensin suomenkieliset termit, sitten ruotsinkieliset termit.
- 653 kentässä
 - tulostetaan ensin alkuperäiset termit alkuperäisessä järjestyksessä ja uudet termit niiden jälkeen 2. indikaattorin mukaisessa järjestyksessä ja aakkosjärjestyksessä, kun indikaattori on sama.
 - Mikäli uusissa termeissä on identtinen termi alkuperäisten kanssa eikä alkuperäisessä ole 2. Indikaattoria, uusi kenttä korvaa alkuperäisen vastaavan 653 kentän
- Konversio on hukkaamaton, jos alkuperäiset ysa- ja allars-rivit halutaan säilyttää. Tällöin alkuperäiset rivit kirjoitetaan mukaan tietueeseen.
 - Tämä voi valita konversio-ohjelmassa parametrina
 - Melindan konversiossa konvertoidut kentät poistetaan

1.5 Ketjujen käsittely

- Käsitellään kunkin MARC kentän kaikki osakentät yksitellen.
 - Huom! Osakentäkoodit vaihtaneet järjestystä (esim. aika ja paikka) edellisessä konversiossa (Finmarc Marc21) ja joissakin tietueissa nämä voivat olla edelleen väärin päin
- Ketjujen osalta kutakin osakenttää vastaava YSO-termi talletetaan omalle rivilleen.
 - Tarkistettava pitääkö osakentän koodi paikkansa... siis onko paikkakentässä paikan nimi vai jotakin muuta, jne.
 - Ei lisätä uusia ketjuja 653:een, vaan jokainen sanastoihin kuulumaton termi viedään erikseen ja kenttään tulee alkuperäisen osakentän tyyppiä vastaava luku toiseen indikaattoriin
- Paikan osakenttien osalta tarkistetaan löytyykö ysa:an ohjaustermeiksi merkityjä ketjuja
- Perussääntö: sanastoon kuuluvien termien osalta kirjoitettava kenttä valitaan termin vastineen sanaston ei osakentäkoodin mukaan eli yso:650, yso-paikat:651, slm:655
- Musiikkiaineistojen kuvailussa samassa kentässä olleet osakentät merkitään erikseen purettaessa yhteisellä arvolla osakentässä \$8 ja tarkenteella \u

Esimerkki: kentän 650 #7 †aviihdemusiikki †z Suomi †y 2000-2009 †2 musa osakentät puretaan erillisiksi kentiksi seuraavasti:

- 370 ## †8 1\u †g Suomi †2 yso/fin †0 <http://www.yso.fi/onto/yso/p94426>
- 388 1# †8 1\u †a 2000-2009 †2 yso/fin
- 655 #7 †8 1\u †a viihdemusiikki †2 slm/fin †0 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s421>

1.6 Tarkistetaan onko kenttä keepattu/dropattu

- Esimerkiksi: \$9FENNI<KEEP> (järjestelmäkohtainen vapaakenttä)
- Otetaan \$9 osakenttätieto talteen ja tulostetaan YSO-termin kenttään
 - Jos \$9-osakenttiä on useita, kaikki on toistettava
 - Jos kyseessä on ketju, \$9-osakenttä kirjoitetaan jokaisen vastaavan yso-termin kenttään.
- Jos ketju on dropattu, niin sen osiin lisätään <DROP> (tällöin termejä ei replikoida ko. paikalliskantaan)
 - Nämä voidaan tutkia etukäteen ennen konversiota ja toimittaa kirjastoille
 - Jos tietueessa on sama termi ilman \$9 osakenttää sekä \$9<DROP>, drop-kenttää ei lisätä.

1.7 Tarkistuslista ja virhekoodit

- Tarkistuslistalle kirjataan a) tietue-id, b) virheen aiheuttanut termi, c) koko kenttä sekä d) virheen selite tai virhekoodi.
- Tällaiset kentät vaativat manuaalisen käsittelyn konversion jälkeen.
- Tarkistuskoodit:
 - 1: termille ei löytynyt vastinetta sanastoista
 - 2: termille useampi mahdollinen vastine (termille on useampi samanlainen normalisoitu käytettävä termi tai ohjaustermi)

- 3: termillä ei vastinetta, mutta termillä on täsmälleen yksi sulkutarkenteellinen muoto
- 4: termillä ei vastinetta, mutta termillä on sulkutarkenteellinen muoto kahdessa tai useammassa käsitteessä
- 5: termille löytyy vastine, mutta sille on olemassa myös sulkutarkenteellinen muoto eri käsitteessä
- 6: ketjun osakentän termi poistettu tarpeettomana (fiktio, aiheet, musiikki ja ketjun \$e-osakenttä sekä tyhjä osakenttä)
- 7: kentän 650/651 osakentän \$g "muut tiedot" on viety kenttään 653
- 8: Kenttä sisältää MARC-formaattiin kuulumattomia osakenttäkoodeja tai ei sisällä asiasanaosakenttiä
- 9: käytöstä poistettu käsite, jolla on useita korvaajia (tai korvaaja puuttuu)

1.8 Konversiosäännöt taulukkona liitetiedostossa

File 	Modified
 BIB-tietueiden_konversiosääntötaulukko_ysall2yso-2019-05-24.xlsx v2.0 lisätty musiikkiaineistojen säännöt. 648 korjattu sanastotunnus yso/fin	May 24, 2019 by Jarmo Saarikko Saarikko

2 Kenttien käsittely

2.1 Kenttä 385 Kohderyhmä

Käsitellään vain sellaiset 385-kentät, joissa on \$2 -osakentässä arvo 'ysa' tai 'allars'

385 osakenttä \$a

- Jos löytyy ysa tai allars termi, niin
 - tuotetaan vastaava yso-termi ja lisätään \$2 ja \$0 osakentät
- Ellei löydy ysa tai allars termi, niin
 - kenttä jätetään sellaisenaan ja tulostetaan tarkistuslistaan, virhekoodi 1.

385 osakenttä muut

- Muut osakentät liitetään mukaan sellaisenaan

2.2 Kenttä 567 Metodologia

Käsitellään vain sellaiset 567-kentät, joissa on \$2 -osakentässä arvo 'ysa' tai 'allars'

567 osakenttä \$a

- Mikäli \$b osakenttä puuttuu ja \$a osakentässä on ysa/allars termi, se siirretään \$b osakenttään ja lisätään \$2 ja \$0 osakentät.

567 osakenttä \$b

- Jos löytyy ysa tai allars termi, niin tuotetaan vastaava yso-termi ja lisätään \$2 ja \$0 osakentät. Kaikki osakentät tulostetaan mukaan.
- Ellei löydy ysa tai allars termi, kenttä jätetään sellaisenaan ja tulostetaan virhelokiin, virhekoodi 1

Osakenttä muut

- Muut osakentät liitetään mukaan sellaisenaan

2.3 Kenttä 648 (aika)

648 osakenttä \$a

- Käsitellään vain, jos \$2-osakentässä on ysa, allars, musa tai cilla

- Jos 1. indikaattorin arvo on 1
 - Osakentän \$a termi siirretään sellaisenaan kenttään 388 17 \$a <term> \$2 yso/fin
 - 1 indikaattori on 1 ja 2. indikaattori 7. \$2 osakentän arvoksi tulee yso/fin tai yso/swe, \$0 osakenttä jätetään pois.
- Numeerisia aikatermejä ei muokata tässä konversiossa
 - \$2-osakenttään kirjoitetaan ysa/allars -sanastosta riippuen yso/fin tai yso/swe ja 2. indikaattori 7. \$0 osakenttä jää pois
 - Numeeriset arvot - hyväksyttävät merkkijonot voivat päättyä alla mainittuihin teksteihin
 - [0123456789-] (2, 3 tai 4-numeroisia vuosilukuja, joita edeltää tai joiden jälkeen tai joiden välissä on yhdysmerkki, tavuviiva, lyhyt n-ajatusviiva tai miinusmerkki)
 - [^*-luku\$|^*-talet\$] (vuosikymmeniä ja vuosisatoja)
 - [^*eKr.\$|^*jKr.\$|^*fKr.] - huom. eKr. voi olla kielestä riippuen joko ennen Kristusta tai efter Kristus.
 - [^*eaa.\$|^*jaa.\$]
 - Tarkistettava vuosilukujen merkitseminen sisällönkuvauryhmien ohjeistuksen mukaiseksi
 - vuosilukujen edellä, välissä tai jälkeen, tulisi käyttää lyhyttä Unicode merkkiä n-ajatusviiva (U+2013, – –) (SFS 4175 mukaisesti)
 - ei käytetä miinusmerkkiä (U+2212, − ;)
 - Vuosilukuja eaa. ei merkitä negatiivisina lukuina
- Tekstimuotoiset aikakentät käsitellään
 - Jos termi on ysa/allars sanastossa, ne siirretään 650/651-kenttään yso-termeiksi
 - Muut tekstimuotoiset termi viedään 653-kenttään ja 2. indikaattori 0.
- Muiden 6XX-kenttien y-osakentät
 - Jos termi on numeerinen, niin
 - tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 648 #7 \$a \$2 osakenttään yso/fin tai yso/swe
 - Jos termi ei ole numeerinen, tarkistetaan onko ysa tai allärs -termi
 - Kun ysan tai allärs paikkatermi, tuotetaan yso-paikat vastine kenttään 651#7\$a
 - Kun muu ysa tai allärs-termi niin tuotetaan yso-vastine kenttään 650#7\$a \$2yso/fin tai \$yso/swe
 - Kaikki muut tekstimuotoiset termit
 - Tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 653#0\$a ja tulostetaan alkuperäinen kenttä tarkistusraporttiin, virhekoodi 1

648 osakenttä \$x (aihe)

- ysa|allars termit kenttään 650 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
- muut termit kenttään 653 #0 \$a <termi>

648 osakenttä \$y (aika)

- Numeeriset termit kenttään 648 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin
- Muut termit kenttään 653 #0 \$a <termi>

648 osakenttä \$z (paikka)

- ysa tai allars -paikat yso-vastineet kenttään 651 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
- ysa tai allars yso-vastineet kenttään 650 #7 \$a \$2 <termi> yso/fin \$0 uri
- Muut termit kenttään 653 #5 \$a <termi>

648 osakenttä \$v (muoto)

- slm-termit kenttään 655 #7 \$a <termi> \$2 slm/fin \$0 uri
- Muut termit kenttään 653 #6 \$a <termi>

648 muut osakentät

- Numeeriset termit kenttään 648 #7 \$a <termi> \$2yso/fin
- Muut termit kenttään 653 #0 \$a <termi>

2.4 Kenttä 650 (aihe)

Käsitellään vain sellaiset 650-kentät, joissa on \$2 -osakentässä arvo ysa, allars, musa tai cilla

Kun kyseessä on musiikkiaineisto (LDR/06 c,d,j) tai elokuva LDR/06 g ja 007/00 on v, niin samaan ketjuun kuuluneet termit, jotka siirtyvät eri kenttiin merkitään yhteisellä arvolla osakentässä \$8 ja tarkenteella \u.

2.4.1 Indikaattorien tarkistus

650-kentän indikaattoreita ei tarkisteta. Mahdolliset virheelliset indikaattorit korjautuvat tulostettaessa.

2.4.2 Käsitellään osakentät

650 Osakenttä \$a \$b, \$c, \$d, \$v, \$x, \$y, \$z (paikkaketjut)

- Verrataan termiä ja siitä seuraava termiä kaikkiin sanaston skos:prefLabel, skos:altLabel ominaisuuksiin
 - Jälkimmäinen termi pitää olla osakentässä \$z
- Kun termit löytyvät ysa tai allars sanastosta yhdistettynä muodossa "termi -- termi" ja ovat paikkatermi
 - Tuotetaan ketjun yso-paikat vastine kenttään 651#7\$a.
 - Tämän jälkeen osakenttä \$z ei käsitellä erikseen, vaan hypätään sen yli.
- Muissa tapauksissa kentät käsitellään erikseen

650 Osakenttä \$a \$b \$x \$z (aihe)

- Jos kenttä on merkitty musa tai cilla, niin:
 - Jos ei ole ketjua ja sanastokoodi on musa (tai cilla) niin kyseessä on **genre**. Tällöin pitää tarkistaa onko kyseessä SLM:n termi
 - \$a osakentässä yleensä muototermi eli slm-sanaston termi,
 - Viedään kenttään 655 #7 \$a <termi> \$2 slm/swe \$0 uri
 - Jos termi ei löydy slm:stä, mutta löytyy seko-termi (eli esityskokoonpano).
 - Seko-termin perässä voi olla sulkutarkenne (esim. "viulu (2)"), jolloin vertailu pitää tehdä sulkutarkenteettomana, jos sulkutarkenteena on luku
 - viedään kenttään 382 11 \$a <termi> \$2 seko
 - Ensimmäinen indikaattori 1, sillä konversiossa ei tiedetä soitinten ta esittäjien lukumääriä eksaktisti (voivat olla 500-kentässä)
 - Kun löytyy SEKO-termi, ketjun kaikki SEKO-termit menevät samaan 382-kenttään, mutta kukin omaan \$a-osakenttään.
 - Ellei löydy seko termi suoraan, katsotaan onko termin perässä sulkutarkenne
 - Jos seko-termin perässä sulkutarkenteessa on lukumäärä, niin tällöin luvusta luodaan \$n-osakenttä \$a-osakentän jälkeen
 - esimerkki: 650 \$a viulu (2) 382 11 \$a viulu \$n 2 \$2 seko
- Jos \$a tai \$x osakentässä on termi "aiheet"
 - kaikki seuraavat \$x-osakentät ovat aiheita ja
 - Viedään kenttään 650 #7 \$a, 651 #7 \$a tai 653 #0 \$a riippuen löytyykö vastine yso:sta tai yso-paikoista
 - Termi "aiheet" jätetään pois
- Jos \$a tai \$x osakentässä on termi "musiikki"
 - Termi "musiikki" jätetään kokonaan pois
- Jos kenttä on merkitty ysa tai allars, niin kyseessä on **aihe**
 - tuotetaan 650 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
- Jos kyseessä on **kaunokirjallinen aineisto**
 - Kun LDR/06 on a tai t JA LDR/07 ei ole b, i eikä s JA 008/33 - Kirjallisuuslaji ei ole 0 eikä u (painetut ja e-kirjat)
 - Kun LDR/06 on i JA 008/30-31 - Kirjallisuuslaji on d, f tai p (äänikirjat)
 - \$a-osakentässä on yleensä muototermi eli slm-sanaston termi, joka viedään kenttään 655#7\$a \$2slm/fin \$0uri (tai \$2slm/swe)
- Kun termi löytyykö ysa- tai allars-sanastoista
 - Verrataan termiä kaikkiin skos:prefLabel, skos:altLabel
 - Jos osuma löytyy ysa tai allars sanastosta paikka-käsitteen termiin
 - Kun kyseessä tekstiaineisto
 - Talletetaan yso-paikat vastine kenttään 651 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
 - Kun kyseessä on musiikkiaineisto ja \$z osakenttä, niin kyseessä on **luomispaikka**
 - Talletetaan yso-paikat vastine kenttään 370 ## \$g <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
 - Kun kyseessä on elokuva-aineisto ja \$a osakenttä on *.elokuvat, niin kyseessä on **tuotantomaa**
 - Talletetaan yso-paikat vastine kenttään 257 ## \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
 - Jos osuma tulee käytettävään termiin TAI ohjaustermiin, joka viittaa vain yhteen YSA-käsitteeseen, eikä ole paikka
 - tuotetaan yso-vastine kenttään 650 #7 \$a <termi> \$0 uri
 - Jos osuma viittaa useampaan YSA-käsitteeseen
 - Tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 650 #4 \$a <termi>, eli toinen indikaattori on "4" ja poistetaan \$2 osakenttä
 - Tuotetaan kenttä tarkistuslistalle, virhekoodi MULTIPLE_CONCEPTS
 - Kun termi EI löydy ysa/allars sanastoista
 - Ei tarkisteta YSO/SLM sanastoista
 - Jos termissä on vain numeerisia arvoja, tulkitaan ajanjaksoksi (Numeeriset arvot: kts. 648 osakenttä \$a),
 - Tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 648 #7 \$a \$2yso/fin
 - Jos kyseessä sulkutarkenteellisen termin alkuosa eli sulkutarkenteeton muoto
 - Tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 650 #4 \$a <termi>, eli toinen indikaattori on "4" ja poistetaan \$2 osakenttä
 - Tuotetaan kenttä tarkistuslistalle, virhekoodi MULTIPLE_CONCEPTS
 - Muut termit siirretään kenttään 653 #0 \$a <termi>
 - Tulostetaan alkuperäinen kenttä tarkistuslistalle, virhekoodi 1
 - Tarkistetaan löytyykö termi jo 653 kentästä

- Jos termi löytyy 653 kentästä poistetaan vanha kenttä ja tulostetaan kuten alla
- MARC kenttä 653#0\$a, toinen indikaattori 0, termi aina osakenttään \$a
- Jos termi oli ketjussa niin tuotetaan kukin termi erikseen omaan 653-kenttäänsä

650 Osakenttä \$y, \$d (aika)

- Jos kyseessä on musiikki- ja elokuva-aineisto, tähän on merkitty **luomisaika**
 - Talletetaan sellaisenaan kenttään 388 ## \$a <termi> \$2 yso/fin
 - Ssanastotunnisteeksi yso/fin ilman \$0-osakenttää
- Muut aineistot, jos termissä on vain numeerisia arvoja (kts 648 osakenttä \$a), tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 648 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin
 - Jos tekstiä sisältävä termi päättyy sallittuun merkkijonoon: [-luku, -luvat, -talet, -tal, eKr., jKr., fKr., eaa., jaa., e.a.a., j.a.a.]
 - tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 648 #7 \$a <termi> \$2yso/fin tai \$2yso/swe
- Ellei ole numero, niin onko ysa tai allärs -termi?
 - Jos ysan tai allärs paikkatermi, yso-paikat-termit
 - Viedään kenttään 651 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
 - Jos muu ysa ja allärs-termi, yso-termit
 - Viedään kenttään 650 #7 \$a <termi> \$2 \$0 (esim. YSO ajanjaksot käsitteitä <http://www.yso.fi/onto/yso/p4035>)
 - Kaikki muut tekstimuotoiset termit
 - Viedään kenttään 653 #0 \$a <termi>, tulostetaan alkuperäinen kenttä virheraporttiin, virhekoodi 1

650 Osakenttä \$v (muoto)

- Jos termi on "fiktio"
 - osakenttä poistetaan
 - Tulostetaan alkuperäinen kenttä tarkistusraporttiin, virhekoodi 6.
- Jos kyseessä on slm-termi
 - Tuotetaan suomenkielinen slm termi kenttään 655 #7 \$a <termi> \$2 slm/fin \$0 uri
 - Tuotetaan ruotsinkielinen slm termi kenttään 655 #7 \$a <termi> \$2 slm/swe \$0 uri
- Jos ei ole slm-termi, mutta on ysan tai allärs paikkatermi
 - Tekstiaineistoissa
 - Tuotetaan ysan yso-paikat vastine kenttään 651 #7 \$a <termi> \$2yso/fin \$0uri
 - Tuotetaan allarsin yso-paikat vastine kenttään 651 #7 \$a <termi> \$2yso/swe \$0uri
 - **Musiikki- ja elokuva-aineistoissa**
 - Tuotetaan ysa/musa yso-paikat vastine kenttään 370 ## \$g <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
 - Tuotetaan allars/cilla yso-paikat vastine kenttään 370 ## \$g <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
- Jos ei ole slm-termi, mutta on muu ysa tai allärs-termi
 - Tuotetaan ysa:n yso-vastine kenttään 650 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
 - Tuotetaan allarsin yso-vastine kenttään 650 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
- Jos termi osuu useampaan ysa tai allärs-käsitteeseen
 - Tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 655 #4 \$a <termi> Tulostetaan alkuperäinen kenttä tarkistusraporttiin, virhekoodi MULTIPLE_CONCEPTS
- Kun termiä ei löydy slm, seko, ysa, tai allärs sanastoista
 - Tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 653 #6 \$a <termi>
 - Tulostetaan alkuperäinen kenttä tarkistusraporttiin, virhekoodi 1

6650 Osakenttä \$c (tapahtuman paikka)

- Useimmiten tässä on tieto virheellisesti. Mikäli on oikeasti tapahtuman paikka, niin osakentässä \$d pitäisi olla tapahtuma-aika
 - Viedään kenttään: — päätös kentästä on toistaiseksi vielä auki ---

650 Osakenttä \$d (tapahtuma-aika)

- Useimmiten tässä on tieto virheellisesti, kun pitäisi olla \$y.
 - viedään kenttään 651 \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
- Musiikki- ja elokuva-aineistossa
 - viedään kenttään: — päätös kentästä on toistaiseksi vielä auki ---

650 osakenttä \$e (suhdetermi)

- Pudotetaan koko osakenttä pois, sillä yksin tällä kentällä ei ole infoarvoa
- Tulostetaan alkuperäinen kenttä (ketju) tarkistusraporttiin, virhekoodi 6.

650 osakenttä \$g (muut tiedot)

- alkuperäinen termi viedään 653 ## \$a <termi> osakenttään
- Tulostetaan alkuperäinen kenttä (ketju) tarkistusraporttiin, virhekoodi: SUBFIELD_G

650 Muut osakentät

Jos löytyy näitä osakenttiä

- Tuotetaan etukäteen erillinen listaus tällaisista kentistä Melindassa ja toimitetaan paikalliskantojen ylläpitäjille mahdollista korjausta varten
- PÄÄTÖS
 - Jätetään koko ketju paikalleen, mutta muutetaan toiseen indikaattoriin 4 ja poistetaan osakenttä \$2
 - Tulostetaan alkuperäinen kenttä virheraporttiin, virhekoodi: "SUBFIELD_NOT_ANALYZED"
- Esimerkiksi
 - ꞥc - Tapahtumapaikka (ET)
 - ꞥd - Tapahtuman aika (ET)
 - Muut tunnistamattomat osakentät

2.5 Kenttä 651 (paikka)

651 Osakenttä \$a, \$v, \$x, \$y, \$z (paikkaketjut)

- Verrataan termiä ja sen jälkeistä termiä kaikkiin skos:prefLabel, skos:altLabel
 - Jälkimmäinen termi pitää olla osakentässä \$z
- Kun termit löytyvät ysa tai allars sanastosta yhdistettynä muodossa "termi -- termi" ja ovat paikkatermi
 - ensimmäinen osakenttä vastaa ysa:ssa tai allärsissä auktorisoidun paikkaketjun osakenttää \$a
 - jälkimmäinen osakenttää \$z.
 - Ketju on ysa:n rdf-muodossa literaali: "a_termi"+" -- "+"z_termi".
 - Tuotetaan ketjun yso-paikat vastine kenttään 651#7\$a.
 - Osakenttä \$z ei käsitellä erikseen, vaan hypätään sen yli.
- Huomautus: Jos paikkaketjussa on auktorisoimaton ketju Maa -- Kaupunki, molemmat käsitellään erikseen, vaikka kuvailtu sisältö käsitteellisiin vain kaupunkia. Konversio ei puutu kuvailuun tällä tasolla.
- Muissa tapauksissa kentät käsitellään erikseen

651 osakenttä \$a, \$x, \$z

- Kun kyseessä on ysa tai allärs paikkatermi
 - Tuotetaan yso-paikat vastine kenttään 651#7\$a
- Kun kyseessä on muu ysa tai allars -termi, ei paikka
 - Tuotetaan yso-vastine kenttään 650#7\$a
- Kun kyseessä ei ole ysa eikä allars termi
 - Jos termi alkaa numerolla ja on vain numeroita tai yhdysmerkki tai termi päättyy "sallittuun" tekstimuotoon (kts. 648 \$a)
 - tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 648#4\$a
 - Muut termit
 - Osakentissä a ja z alkuperäinen termi kenttään 653#5\$a
 - Osakentässä x alkuperäinen termi kenttään 653#0\$a
 - Vaihtoehto malli HULIB: kun \$a tai \$z kenttä ei löydy ysa/allars sanastoista, säilytetään ketjun a ja z osakentät: 651#4, 2-osakenttä yso/fin tai yso/swe, ilman 0-osakenttää
 - Tulostetaan alkuperäinen termi ja kenttä virheraporttiin, virhekoodi 1

651 osakenttä \$y (aika)

- Jos termissä on vain numeerisia arvoja (kts 648 osakenttä \$a), tai
- Jos tekstiä sisältävä termi päättyy sallittuun merkkijonoon: [-luku, -luvat, -talet, -tal, eKr., jKr., fKr., eaa., jaa., e.a.a., j.a.a.]
 - Tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 648 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin
 - \$2 osakenttään tunnisteeaksi yso/fin tai yso/swe, Ei tulosteta \$0 osakenttää
- Ei numeerinen teksti, onko ysa tai allärs -termi?
 - Jos ysan tai allärs paikkatermi

- Tuotetaan vastaava yso-paikat-termi kenttään 651 #7 \$a \$2 yso/fin \$0 uri
- Jos muu ysa ja allärs-termi
 - Tuotetaan yso-termit kenttään 650 #7 \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri (esim. YSO ajanjaksot käsitteitä <http://www.yso.fi/onto/ysop4035>)
- Kaikki muut tekstimuotoiset termit
 - Tuotetaan termi kenttään 653 #0 \$a <termi>
 - tulostetaan alkuperäinen kenttä tarkistusraporttiin, virhekoodi 1.

651 osakenttä \$v (muoto)

- käsitellään, kuten 650-kentän osakenttä \$v

651 muut osakentät

- käsitellään, kuten 650-kentän muut osakentät

2.6 Kenttä 655 (muoto)

Termi tarkistetaan vain slm- tai seko-sanastosta, ei katsota lainkaan ysa tai allärs.

655 osakenttä \$a, \$x, \$v

- Jos kyseessä on musiikkiaineisto ja SEKO-termi
 - Seko-termin perässä voi olla sulkutarkenne (esim. "viulu (2)"), jolloin vertailu pitää tehdä sulkutarkenteettomana, jos sulkutarkenteena on luku
 - seko-termi viedään kenttään 382 ## \$a <termi> \$2 seko
 - Kun löytyy SEKO-termi,
 - ketjun kaikki SEKO-termit menevät samaan 382-kenttään omiin \$a-kenttiinsä
 - kun seko-termin perässä on lukumäärä suluisa
 - \$a-osakentän jälkeen lisätään \$n-osakenttä, jossa on tuo lukumäärä
esim. 382 ## \$a <termi> \$n <lm> \$2 seko
- Jos termi on "fiktio"
 - osakenttä poistetaan
 - Tulostetaan alkuperäinen kenttä tarkistusraporttiin, virhekoodi 6
- Jos kyseessä on slm-termi
 - Tuotetaan suomenkielinen slm termi kenttään 655 #7 \$a <termi> \$2 slm/fin \$0 uri
 - Tuotetaan ruotsinkielinen slm termi kenttään 655 #7 \$a <termi> \$2 slm/swe \$0 uri
- Kun termiä ei löydy slm sanastosta
 - talletetaan alkuperäinen termi kenttään 653 #6 \$a <termi>
 - Tulostetaan alkuperäinen kenttä tarkistusraporttiin, virhekoodi 1

655 Osakenttä \$b

- Kun termi on ysa tai allärs -termi
 - Tuotetaan ysa-termin yso-vastine kenttään 650#7\$a \$2yso/fin \$0uri
 - Tuotetaan allärs-termin yso-vastine kenttään 650#7\$a \$2yso/swe \$0uri
 - (esim. väitöskirjan tutkimusala /J.Tuohiniemi)
- Kun kyseessä on muu termi
 - Tuotetaan alkuperäinen termi kenttään 653#0\$a

655 Osakenttä \$y

- 655 \$y-osakenttien ajanmääreet ovat luomisaikoja
- Ei tehdä sisällöntarkistusta
 - Tuotetaan alkuperäinen termi suoraan kenttään 388 1# \$a \$2 yso/fin

655 Osakenttä \$z

- Elokuva-aineistojen ketjuissa, jossa \$a-osakentässä on "elokuvat" tai "dokumenttielokuvat" ja \$z-osakentässä on ysa-paikka, niin kyseessä on **tuotantomaa**

- Talletetaan kenttään 257 ## \$a <termi> \$2 yso/fin \$0 uri
 - Kentässä käytetään yso-paikat käsitteitä, joten lisätään myös \$2 ja \$0 osakentät
- Mikäli paikkatermi ei löydy sanastoista, se viedään ilman sanastotunnusta
 - Tuotetaan alkuperäinen termi suoraan kenttään 257 ## \$a <termi>
- Muissa aineistoissa 655 \$z osakenttään on merkitty **luomispaikka**
- Tarkistetaan onko ysa tai allars paikkatermi
 - Kun termi on ysa tai allars paikkatermi
 - Tuotetaan ysa-paikan yso-vastine kenttään 370 ## \$g <termi> \$2yso/fin \$0uri
 - Tuotetaan allars-paikan yso-vastine kenttään 370 ## \$g <termi> \$2yso/swe \$0uri
 - Muussa tapauksessa
 - Ei tehdä muuta sisällöntarkistusta
 - Tuotetaan alkuperäinen termi suoraan kenttään 370 ## \$g <termi>
-